

JOSIP BROZ TITO

JUGOSLAVIJA — NEOSVOJIV BASTION ZA SVAKOG AGRESORA

»... Mislim da danas nikog ne treba uvjeravati u to da smo mi dosljedni i uporni borci za mir u svijetu. Savez komunista Jugoslavije je uvijek zastupao gledište da je za razvitak socijalizma i progres čovječanstva neophodan mir. Naši narodi ne žele rat, ali mi nismo ni defetistički pacifisti. Mi ne živimo van prostora i vremena, već u surovoj realnosti današnjeg svijeta ...«

U proteklom periodu posvetili smo i punu pažnju izgradnji sistema opštenarodne odbrane koji je neposredno utkan u sve ćelije našeg društva. Odbrana zemlje je postala briga, pravo i obaveza svakog radnog čovjeka, a Jugoslavija neosvojivi bastion za svakog agresora. Opštenarodnu odbranu moramo i dalje jačati i usavršavati, jer su ratovi i upotreba sile u savremenom svijetu realnost sa kojom se mora računati. Nema ni jednog područja u svijetu za koje se sa sigurnošću može reći da je van opasnosti od ratnih sukoba. Doduše, Evropa je takvo područje u kome je najneizvjesnije povesti rat, makar on bio i ograničenog karaktera, ali mi ne smijemo isključiti ni tu mogućnost.

Jugoslavija u vojnom pogledu zauzima značajan geostrategijski prostor. Preko naše zemlje vode važni strategijski pravci iz Evrope prema Bliskom istoku, Mediteranu i sjevernoj Africi, i obrnuto. Naša pomorska pozicija je veoma značajna i sve što bi se moglo dogoditi na Sredozemlju neposredno bi se ticalo i nas. Zbog svega toga su u ovom dijelu svijeta stalno prisutni interesi imperijalističkih i reakcionarnih snaga, što predstavlja i izvor aspiracija prema našoj teritoriji.

Uostalom, u cijelom poslijeratnom periodu naša je zemlja bila izložena direktnim pritiscima imperijalističkih, hegemonističkih, irendentističkih i drugih reakcionarnih snaga. Njihov cilj je da se onemogući naša nezavisna spoljna politika i naš samoupravni socijalistički razvitak.

Međutim, rezultati našeg socijalističkog razvitka, nezavisna međunarodna pozicija, politika nesvrstavanja i izgrađen sistem opštenarodne odbrane, onemogućavaju manipulisanje Jugoslavijom, njenom teritorijom i slobodom naših naroda. Naša opštenarodna odbrana je garancija da će i ubuduće biti osujećene razne političke kombinatorike, strategijske i teritorijalne pretenzije prema našoj zemlji.

Računajući sa mogućnošću izbijanja ratnog sukoba kao objektivnom realnošću našeg vremena, mi moramo imati u vidu, prvo, da se u posljednje vrijeme težište svjetske konfrontacije ispoljilo na Bliskom istoku i Sredozemlju i, drugo, da su svi ratovi poslije drugog svjetskog rata bili vođeni tamo gdje su agresori očekivali najmanji otpor i računali na brz uspjeh. Po pravilu, agresije nisu preduzimane na one zemlje i narode gdje je očekivan jak otpor i gdje je ishod rata za agresora bio neizvjestan.

Mislim da danas više nikog ne treba uvjeravati u to da smo mi dosljedni i uporni borci za mir u svijetu. Savez komunista Jugoslavije je uvijek zastupao gledište da je za razvitak socijalizma i progres čovječanstva neophodan mir. Naši narodi ne žele rat, ali mi nismo ni defetistički pacifisti. Mi ne živimo van prostora i vremena, već u surovoj realnosti današnjeg svijeta. Naša nastojanja i cjelokupna aktivnost na međunarodnom i unutrašnjem planu usmjerena je protiv politike sile i rata. Mi moramo biti spremni da svakog odvratimo od agresije, da spremni dočekamo rat, ako do njega dođe. Zato naš sistem opštenarodne odbrane i ima dvostruku ulogu: odvratanje od agresije i vođenje opštenarodnog odbrambenog rata ako nam bude nametnut. Prema tome, naša opštenarodna odbrana je instrument mira.

Da bi opštenarodna odbrana i društvena samozaštita bile spremne za funkcije koje smo im namijenili, treba i dalje osposobljavati sve naše ljudske i materijalne potencijale da se u svakom trenutku

moгу staviti u službu odbrane i slomiti svaku agresiju, bez obzira ko je i sa kakvom snagom preduzeo. Bitna pretpostavka ispunjavanja ove obaveze je dalje razvijanje našeg sistema odbrane i samozaštite u skladu sa razvojem socijalističkog samoupravnog sistema. Do sada postignuti rezultati potvrdili su snagu i realnost naše koncepcije i efikasnost sistema odbrane. Danas sa ponosom možemo konstatovati da su naše oružane snage vrhunski obučene, moralno-politički monolitne, savremeno organizovane, naoružane modernim naoružanjem i opremom koji su gotovo u cjelini proizvedeni u našim fabrikama.

Dosadašnja izgradnja sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite spada u najkrupnija ostvarenja našeg društvenog razvoja. Usvajanjem Ustava i zakona koji ga prate, u cjelini je konstituisan ovaj naš historijski gledano novi sistem odbrane. Nastao u periodu svenarodnog odbrambenog rata, u oružanom dijelu naše revolucije, on se razvijao zajedno sa samoupravnim socijalističkim sistemom kao jedan od njegovih bitnih činilaca.

Razvijajući sistem opštenarodne odbrane, izgradili smo dvije veoma snažne komponente jedinstvenih oružanih snaga — Jugoslovensku narodnu armiju i teritorijalnu odbranu — i osposobili ih za uspješno vođenje rata bez obzira na snagu agresora, uslove u kojima bi bio vođen i vrijeme njegovog trajanja.

Jugoslovenska narodna armija je udarni dio naših oružanih snaga. Teritorijalna odbrana je njihov najmasovniji dio, a njene jedinice su organizirane, naoružane, obučene i pripremljene za dejstva na čitavoj teritoriji zemlje. Organizacioni oblici jedinica teritorijalne odbrane su različiti i omogućavaju najveću elastičnost i raznovrsnost dejstva kako na frontu tako i u neprijateljevoj i sopstvenoj pozadini. To je oblik najmasovnijeg angažovanja širokih masa u borbi i otporu. Jer, punktovi organizovanog otpora moraju biti svaka fabrika, svako naselje, svaki djelić naše teritorije. Jedinice teritorijalne odbrane su pripremljene da vode borbu ne samo zajedno sa Jugoslovenskom narodnom armijom, već i samostalno.

Svi građani naše zemlje, kad pružaju otpor agresoru, bilo sa oružjem u ruci ili na ma koji drugi način, pripadnici su oružanih snaga. I u našem Ustavu izričito je rečeno da niko nema pravo da potpiše kapitulaciju Jugoslavije. To bi bila izdaja zemlje koja bi bila najodlučnije i bez milosti kažnjena.

Sistem opštenarodne odbrane je integralni dio novih samoupravnih društvenih odnosa. Naši radni ljudi i građani obezbjeđuju time tekovine revolucije, miran razvitak socijalističkog samoupravnog društva, svoju slobodu, nezavisnost, suverenitet i teritorijalni inte-

gritet. Odlučujuća uloga radničke klase i svih radnih ljudi u sistemu odbrane upotpunjava njihova prava i samoupravni društveni položaj, jača njihovu svijest i odgovornost za dalji razvitak socijalizma i učvršćuje saznanje o sudbinskoj povezanosti svih naših naroda i narodnosti na osnovama ravnopravnosti, bratstva i jedinstva.

Značajnu ulogu u daljem razvoju sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite imaju i društveno-političke i društvene organizacije. Među njima posebno mjesto zauzimaju organizacije koje okupljaju omladinu. Jer, omladina je najveća snaga odbrane. Ona je uvijek znala cijeniti slobodu i za nju se žrtvovati. Ona će to, ako ureba, znati i ubuduće. Isto tako, značajnu ulogu imaju organizacije boraca i rezervnih starješina. U tim organizacijama su okupljeni oprobani revolucionari i mladi stručno osposobljeni kadrovi čija se iskustva i znanja međusobno dopunjavaju. To značajno doprinosi daljem moralno-političkom jačanju i stručnom osposobljavanju oružanih snaga.

Potreba za daljom modernizacijom odbrane zahtijeva da se, u skladu sa ekonomskim razvojem i našim mogućnostima, odvajaju odgovarajuća materijalna sredstva. Moramo se i dalje zalagati za solidarnost radnih ljudi i građana u obezbjeđivanju tih sredstava, ali i za njihovo racionalno korišćenje. Nema te cijene koju naše društvo nije spremno da plati kad je u pitanju očuvanje slobode i nezavisnosti.

Sa posebnim zadovoljstvom želim da istaknem da pojave nacionalizma, unitarizma, oportunističkog liberalizma i tehokratizma nisu naišle na plodno tlo u JNA zbog organizovanog, odlučnog i efikasnog djelovanja organizacije Saveza komunista. U toj borbi jačalo je jedinstvo misli i akcije cjelokupnog sastava Jugoslovenske narodne armije i ostvarivana vodeća idejno-politička uloga Saveza komunista Jugoslavije.

Savez komunista u cjelini ima trajnu obavezu da dalje unapređuje sistem opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, da čuva njihovo jedinstvo, da se suprotstavlja svim tendencijama koje slabe moralno-političku snagu i borbenu jedinstvo oružanih snaga, da među svim građanima razvija svijest da je odbrana zemlje ne samo njihova ustavna obaveza i pravo, nego i pitanje časti i patriotizma svakog pojedinca.

(Iz referata druga TITA na X kongresu SKJ)

IMAMO SPOSOBNE BORCE I ORGANIZATORE ODBRANE

Danas mi vidimo da je naša Jugoslavija preporođena. To je industrijski visoko izgrađena zemlja, s modernom poljoprivredom, sa socijalističkim duhom, s novim ljudima koji smjelo gledaju u svoju budućnost, jer su stvorili bazu za daljni proces izgradnje u našoj zemlji.

Htio bih da kažem nekoliko riječi o rezultatima koje smo postigli ovih posljednjih godina. Mi smo došli u situaciju da smo mogli donijeti najprogresivniji Ustav na svijetu, kojim smo radničkoj klasi dali ona prava koja i zaslužuje, onu ulogu na koju ona ima pravo. Radnička klasa je temelj našeg društva. Ona će biti sve brojnija i brojnija i sve sposobnija za upravljanje i stvaralački rad, za stvaranje svih dobara — i za naše potrebe u zemlji, i za izvoz. Ta radnička klasa, kojoj smo danas konačno dali ta prava — trebalo je to već i ranije učiniti — pokazala je svoje lice i na Desetom kongresu SKJ.

Na Desetom kongresu, koji smo ovih dana održali, pokazao se onaj glavni rezultat koji je i najvažniji za naš dalji razvitak — jedinstvo Saveza komunista Jugoslavije, njegova čvrstina i odlučnost da se još uspješnije bori protiv svih skretanja s linije našeg programa. Tu su se pokazale čvrstina i kohezija naših naroda, a, u prvom redu, lik naše radničke klase koja je Savez komunista priznala kao avantgardu, kao nosioca socijalističke misli i socijalističkog stvaralaštva.

Mi smo jučer imali ovdje vježbu koja je trebalo da predoči vama i cijelom narodu Jugoslavije kako je, po prilici, izgledala bitka koju smo mi ovdje vodili. No, onda kada su njemački fašisti tu harali bilo je prekrasno, sunčano vrijeme. Na žalost, jučer je bilo oblačno, padala je kiša i bilo je vjetrovito, tako da je vježba izvođena u najnepovoljnijim atmosferskim prilikama. I sve jedinice, i padobranci, i jedriličari, i ostali upravo po takvom vremenu pokazali su svoje sposobnosti borca — vojnika naše nove socijalističke Jugoslavije. Svi oni, kao i vojnici teritorijalne odbrane, kao jedan su do tančina izvršavali sve ono što je u programu vježbe bilo predviđeno. Ja sam to

pratio vrlo pažljivo i bio sam, zaista, impresioniran sposobnostima koje su pokazali naši borci.

Ja zahvaljujem, ovdje, našim vojnicima, padobrancima i jedrilica-čarima i svima borcima koji su učestvovali u toj vježbi. Zahvaljujem im na njihovom, zaista, vještom izvođenju svojih obaveza. Zahvaljujem, takođe, organizatorima i oficirima na veoma uspješnoj vježbi. Sve je to pokazalo da naši narodi imaju sposobne borce i organizatore odbrane naše socijalističke zajednice. Mi ne treba nikoga da se bojimo. Kada se pomisli na jučerašnju vježbu i na to koliko je još takvih mogućnosti u čitavoj našoj zemlji, onda se vidi da je to ogromna snaga. To je snaga milionskih boraca. Više miliona boraca je sposobno da brani ono za što su ginuli najbolji sinovi i kćeri naših naroda.

Želim ovom prilikom da kažem i da svima poručim: čuvajte slavne tradicije i tekovine oslobodilačkog rata! A to je, u prvom redu, bratstvo i jedinstvo. Naši borci su jučer pokazali svoju visoku spremu i sve nove i nove generacije će se vaspitavati na rezultatima koji su do sada postignuti. Mi ćemo im davati u ruke sve bolju i bolju tehniku, jer naša zemlja ide naprijed u svakom pogledu — u ekonomskom, političkom, kulturnom itd. — i može to da obezbijedi. Naša država biće još snažnija, ali moramo paziti da se više nikad ne događaju ekscesi kakvih je bilo prije godinu-dvije. Čuvajte bratstvo i jedinstvo naših naroda! Čuvajte jedinstvo Saveza komunista! U Savezu komunista ne može biti niko ko ne stoji čvrsto na liniji programa i svega onoga što smo usvojili na Desetom kongresu. To će biti zaloga i daljeg, još bržeg razvitka naše zemlje.

*(Iz govora druga TITA na proslavi 30-godišnjice
drvarske bitke).*